

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 5. An licet exigere usum conjugii præcisè ad vitandam in se
incontinentiam, ut pollutionem, adulterium, quamvis nulla sit spes prolis
gignendæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

nemo per se loquendo tenetur uti jure suo, quod pro se introductum est, *cum liberum sit unicuique suo juri renunciare*, c. 6. de Privil. At tenentur per accidens 1. Si alter, præsertim uxor, ex signis vel ex dispositione videatur cupere hoc remedium, licet ex verecundia taceat. S. Th. in .dist. 32. a. 2. nam tunc potius debitum redditur petenti implicite seu interpretative. 2. Si alioqui sit periculum incontinentiæ in comparte: nam quisque tenetur ex charitate impedire peccatum proximi, cum facile potest. 3. Si id necessarium sit ad fovendum amorem mutuum. 4. Si prolis procreatio necessaria sit ad avertendum grave damnum præsertim religionis vel reip.

Q. 5. *An licet exigere usum conjugii præcisè ad vitandam in se incontinentiam, ut pollutionem, adulterium, quamvis nulla sit spes prolis gignendæ?*

Resp. Juxta multos licet, quia 1. Matrimonium secundariò institutum est in remedium concupiscentiæ ex 1. Cor. 7. *Propter fornicationem unusquisque suam uxorem habeat, & unusquisque suum virum habeat. . . . Et iterum revertimini in id ipsum, ne tentet vos Satanas, propter incontinentiam vestram.* 2. Licite & approbante Ecclesia contrahunt senes, quibus ob senium nulla est spes suscipiendæ prolis. 3. Sicut est actus licitus & charitatis exigere debitum ad impediendam incontinentiam comp-

partis, ita & ad eam in se vitandam; cum ordo charitatis postulet, ut in iisdem circumstantiis prius nostro quam proximi bono spirituali, imo & temporali necessariò consulamus. 4. S. Antonin. 3. p. tit. 1. c. 20. §. 5. ait: *Tunc est veniale petere ubi non speratur proles, imo nec veniale si fiat propter vitandam fornicationem in se vel in alio. Et in hoc concordant Doctores.*

Juxta alios est culpa venialis, probant 1. ex S. August. Enchir. c. 78. & l. de bono conjug. c. 7. ibi: *Reddere debitum conjugale nullius est criminis: exigere autem ultra generandi necessitatem, culpa venialis.* Ex S. Gregor. l. 32. Moral. c. 17. *Tunc solum conjuges in admixtione sine culpa sunt, cum non pro explenda libidine, sed pro suscipienda prole miscentur.* Et ex S. Thom. in 4. dist. 31. q. 2. a. 2. *Duobus solum modis conjuges absque omni peccato conveniunt, scilicet causam prolis procreanda, & debiti reddendi. Alias autem semper est ibi peccatum, ad minus veniale.* Et ad 2. *Si aliquis per actum Matrimonii intendat vitare fornicationem in conjugate, non est aliquod peccatum, quia hoc est quedam redditio debiti, quod ad bonum fidei pertinet. Sed si intendat vitare fornicationem in se, sic est ibi aliqua superfluitas, & secundum hoc est peccatum veniale; nec ad hoc est Matrimonium institutum, nisi secundum indulgentiam, quæ est de peccatis venialibus.* Idem docet S. Bonav. in eand. dist. 2. quia qui debitum præcisè exigit ad se dandos motus libidinis, obsequitur concupiscentiæ,

scientiæ, quam potest oratione vel aliis mediis coercere: & ideo non exercet actum charitatis erga seipsum, cum habeat alia media vitandi incontinentiam.

Ad nuptias senum respondent eas licite iniri in mutuam subsidium & solatium, cum Matrimonium non in copula carnali, sed in nexu animorum consistat. Negant autem Matrimonium proprie loquendo fuisse institutum in remedium concupiscentiæ, cum ante lapsum Adami jam vigeret. Dicuntque vitiationem fornicationis tanquam effectum ex illo consequi; nec hanc posse primario & unice intendi, sed solum fini proprio nempe prolis generationi subordinari. Idem docent veniale esse copulam exercere precise ob sanitatem corporis, eò quòd hic actus non sit licitus, nisi ob prolis generationem vel debiti redditionem.

Sanchez cum aliis censet tunc solum debiti petitionem ad vitandam incontinentiam carere culpa, cum aliis adhibitis mediis, præsertim oratione, stimuli carnis sedari nequeunt; ita ut non voluptas, sed sola periculi peccandi vitatio intendatur; additque semper esse veniale primario intendere vitiationem incontinentiæ, non prolis generationem, ubi spes est prolis; quia inordinatio est secundarium finem præponere primario fini, qui est prolis generatio, dum obtineri potest. At cum finis primarius impossibilis est, docent licere, cum

impossibile intendi nequeat, eo omisso secundarium finem intendere, præsertim si adsit aliqua necessitas.

Q. 6. An conjuges tenentur sub mortali abstinere ab usu conjugii, dum mulier hætenus mortuos edidit filios?

Resp. Afferit Sylvius, sed Sanchez, Sanbovius & alii negant; quia felicem partum sperare possunt, cum possit contingere & aliquando contingat, ut mulier post multos abortus feliciter tandem pariat. Quare tunc debent oratione crebra, eleemosynis, & aliis piis operibus benedictionem Dei efflagitare, & vitare omnem intemperantiam etiam in hoc usu, & alias culpas, quæ sæpè sunt causa abortus.

Q. 7. Quandonam peccant conjuges in usu conjugii?

Not. Certum est hunc esse licitum, si fiat cum debitis circumstantiis ad procreandam prolem, per quam Deus glorificetur; nam ob hunc finem Deus matrimonium instituit: vel etiam ad reddendum debitum, cum hæc redditio sit actus justitiæ.

Resp. I. Secluso quovis periculo, & aliâ inordinatione, est semper venialis culpa, si exerceatur ob solam voluptatem. *Est communis. Prob. I. ex S. August. l. I. de nupt. c. 15. Carnis concumbendo appetere voluptatem, sed non præter*